

ÅRSRAPPORT 2017

suns

- 1. Organisering**
- 2. Virkemidler**
- 3. Prosjekt**
- 4. Strategi**
- 5. Næringseiendom**
- 6. Økonomi**
- 7. Framtid**
- 8. Årsregnskap**

1. Organisering

FORMÅL OG EIERE

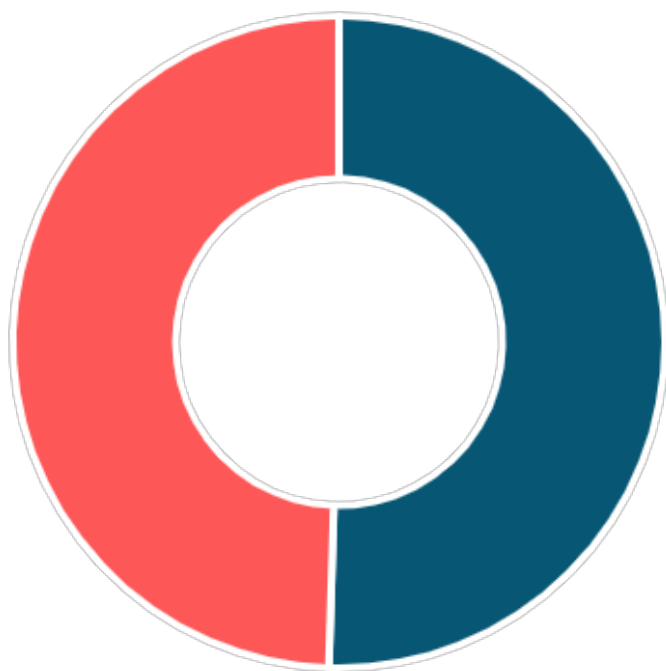
SUNS ble etablert i 1987 og har følgende formål:

Selskapets formål er å arbeide for å fremme næringslivet i Sunndal kommune. Det skal skje ved å bidra til etableringer av ny virksomhet og utvikling av eksisterende virksomhet ved bruk av de midlene selskapet rår over, og delta i andre selskaper som har som formål utvikle næringslivet i kommunen.

Selskapets eiere med prosentvis fordeling av aksjekapitalen:

Selskapets eiere	Antall aksjer	Prosentvis fordeling
Sunndal kommune	155	50,5
Sunndal Næringsforening	50	16,3
DDB AS (tidl. Fokus Bank)	25	8,14
Sunndal Sparebank	25	8,14
Sparebank1 SMN	25	8,14
Hydro Aluminium AS	25	8,14
LO Indre Nordmøre	2	0,65

Eierfordeling

○ Sunndal kommune

STYRE

Styret består av 6 medlemmer, sammensatt iht bestemmelsene i gjeldende vedtekter. Ordføreren i Sunndal kommune er styreleder og rådmannen er observatør i styret. Styret har i 2017 avviklet 7 styremøter og behandlet i alt 80 saker.

På den ordinære generalforsamlingen 19.06.17 ble følgende styre valgt for 1 år:

Styre

Leder Ståle Refstie

Nestleder Torstein Ottem

Tove Hundseth

Bergsvein Brøske

Britt Flo

Eivind Torvik

Vara

Bente Mosbakk

Asbjørn Tronsgård

Kjell Arne Nerland

Tine Grytnes Laskerud

Oddveig Gikling-Bjørnå

Jonny Melkild

Representerer

Sunndal kommune

Sunndal Næringsforening

Sunndal kommune

Sunndal Næringsforening

Fritt valgt

Hydro Aluminium ASA

ANSATTE OG ARBEIDSMILJØ

Selskapet hadde per 31.12.17 5 ansatte, 2 menn og 3 kvinner. Styret består av 4 menn og 2 kvinner. Arbeidsmiljøet i bedriften er godt. Sykefraværspersent 2017: 8,7%.

YTRE MILJØ

Selskapets virksomhet forurensar ikke det ytre miljø.

Administrasjon

Administrasjonen har i 2017 bestått av:

Per Helge Malvik

Daglig leder

E: per.helge@suns.no

M: 908 59 380

Per Helge jobber med etableringer og utviklingstiltak innen hele næringsutviklingsområdet. Han har lang erfaring fra kommunal og privat virksomhet, bred kompetanse innen styrearbeid, bedriftsutvikling og prosjektledelse og har et betydelig nettverk lokalt og regionalt.

Kjernekompetanse innen strategi- og styrearbeid, prosjektutvikling og drift.

Per Helge har vært ansatt i SUNS siden 1999. Han er også daglig leder i Sunndal Næringseiendom.

Anne Gulla Hagen

Økonomileder

E: anne@suns.no

M: 905 20 521

Anne gir råd innen regnskap, drifts- og prosjektøkonomi overfor både etablerte og nyetablerte bedrifter. Kjernekompetanse er regnskap og økonomistyring, prosjektøkonomi, selskapsetablering og eiendomsutvikling.

Anne har vært ansatt i SUNS siden 1999, men hadde et avbrekk i 2009. Hun er også daglig leder i Mongstu Eiendom AS og Sjølseng Eiendom AS.

Ninni Innvik

Prosjektleder

E: ninni@suns.no

M: 975 33 942

Ninni jobber spesielt med rådgiving til de som er helt i startfasen med å starte bedrift, i tillegg andre prosjektoppgaver. Kjernekompetanse innen etablererveiledning, prosjektkoordinering og drift.

Ninni har vært ansatt i SUNS siden 2009.

Mette Sæter Ormset

Prosjektleder**E:** mette@suns.no**M:** 932 56 771

Mette jobber med rådgiving til nyetablerte og etablerte bedrifter. Hun har hovedansvaret for entreprenørskapsarbeidet, i tillegg til andre prosjektoppgaver.

Kjernekompetanse innen markedsarbeid, etablererveiledning og prosjektledelse.

Mette har vært ansatt i SUNS siden 2013.

2. Virkemidler

TILSKUDD OG RÅDGIVNING

SUNS utfører førstelinjetjeneste for etablererveiledning iht partnerskapsavtale mellom Sunndal kommune, Møre og Romsdal Fylkeskommune (hoppid.no) og Innovasjon Norge.

SUNS har i 2017 ytt tilskudd med kr 1.106.814,- (2016: kr 1.474.313) og ytt rådgiving til 37 etablerere, bedrifter og prosjekter (2016: 42), hvorav 11 (2016: 9) har resultert i nye bedrifter. SUNS sin medvirkning til etablering av arbeidsplasser ved nevnte tilskudd og rådgiving er beregnet til 18 årsverk (2016: 11 årsverk).

I tråd med gjeldende næringsplan og kommunale vedtak for perioden 2015-20 fikk SUNS tilført kr 1.000.000 i tilskuddsmidler fra næringsfondet. For 2017 ble tilskuddsposten styrket med kr 140.000 i hoppid-midler fra fylkeskommunen.

AKSJEKAPITAL

Gjennom Sunndal kommunes kapitalfond for aksjekjøp, kan kommunen gå inn med aksjekapital ved etablering av nye, og videreutvikling av eksisterende bedrifter i Sunndal.

Aksjekjøp skal ses i sammenheng med prioriterte satsinger i næringsplanen. Kommunens eierandel kan ikke utgjøre mer enn 30%. SUNS forbereder sak om evt. kjøp av aksjer i selskap og legger sin innstilling fram for Sunndal kommune til vedtak.

SUNS foretar også kjøp av aksjer med egne midler, der formålet med eierskapet er av strategisk karakter. Oversikt over SUNS sine aksjeposter framgår av notene til årsregnskapet.

SAMARBEID OG DIALOG

SUNS har i 2017 deltatt i styrearbeid i flere bedrifter der selskapet har eierinteresser, samt i styrings-/prosjektgrupper for prosjekter som selskapet er involvert i. Administrasjonen og styremedlemmer i SUNS, er også delaktig på flere samarbeidsarenaer av faglig og næringspolitisk karakter, lokalt og regionalt.

Administrasjonen i SUNS har et godt samarbeid med og utfører administrative tjenester for Sunndal Næringsforening.

Som ledd i SUNS og Sunndal kommunes dialog med lokalt næringsliv gjennomfører styreleder, daglig leder og rådmannen "Næringsprat" med lokale bedrifter.

SUNS har vært utførende for samarbeidet om en ny, felles reiselivssatsing i Sunndal fra 2017 og gjennom dette arbeidet hatt en aktiv dialog med aktører innen reiseliv, handel og kultur. Arbeidet blir videreført i 2018, og skal bl.a. lede fram til en ny reiselivsstrategi for Sunndal fra 2019.

I tråd med næringsplanen ble det første årlige dialogmøtet næringsliv-kommune gjennomført i april 2017. Deltakere var medlemmene i Økonomi- og planutvalget, styret i Sunndal Næringsforening og styret i SUNS. Gjensidig informasjon og aktuelle satsinger var hovedtema i møtet. Møtet var tilrettelagt av SUNS.

NÆRINGSHUSET

I 2006 – 07 ble det tidligere post- og telebygget i Auragata kjøpt og ombygget til næringshageformål i regi av Mongstu Eiendom AS, et datterselskap av SNE. Gjennom selskapet Aura Næringshage AS, inngikk denne samlokaliseringa i SIVAs nasjonale næringshageprogram fram til 01.01.2017, da selskapet ble avviklet.

Fra 2017 er det SUNS som yter rådgiving og tilbyr kontorplass til oppstartsbedrifter i kontorfellesskapet i Næringshuset (tidligere Aura Næringshage), mens ansvaret for utleie av kontorlokaler og drift av samlokaliseringa, tilligger Mongstu Eiendom AS.

SUNNDALSFOND OG KOMP-MIDLER

Sunndal fikk tildelt 18,8mill kr kompensasjonsmidler for økt arbeidsgiveravgift for perioden 2005 – 07. Av disse midlene ble:

- 7 mill kr tildelt til gjennomføring av flere større næringsprosjekter i perioden 2004–11
- 11,8 mill avsatt i Sunndalsfondet, herav 10 mill kr til framskynding av Todalsfjordsambandet.

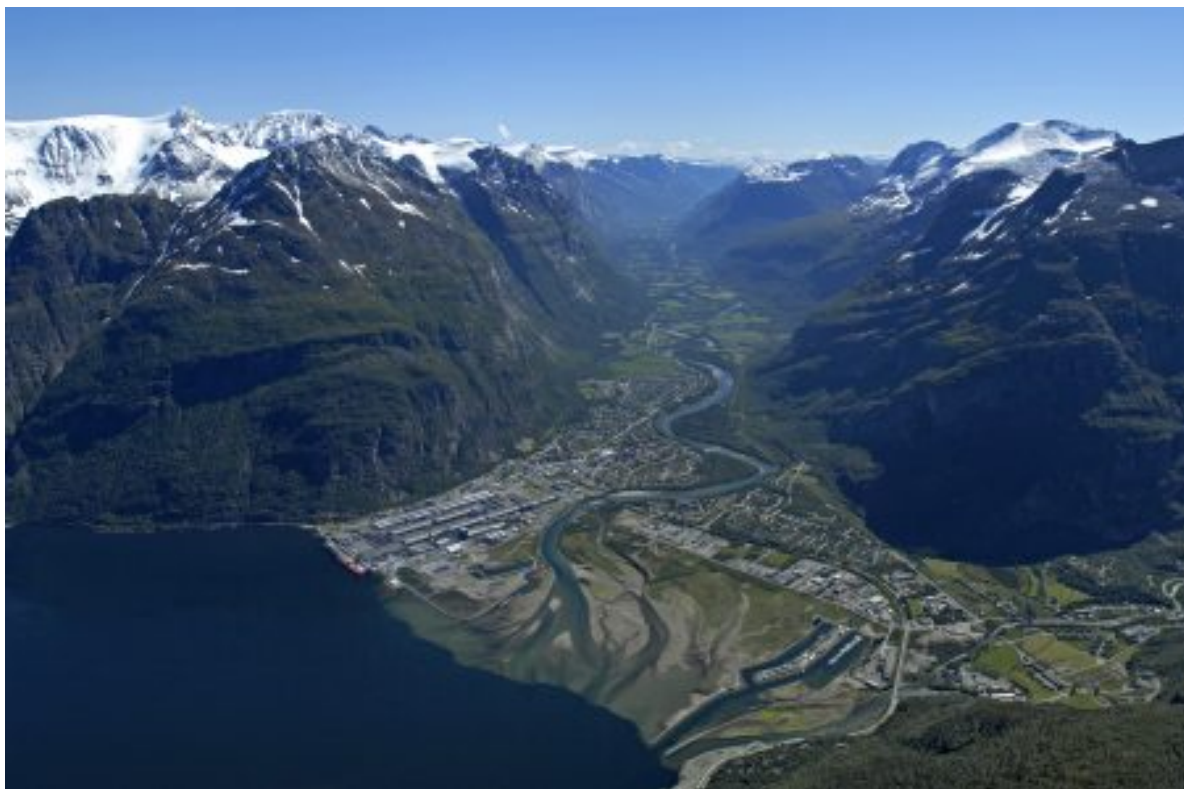
Rentene fra Sunndalsfondet kan disponeres til prioriterte næringsutviklingstiltak. I tillegg kan inntil 20% av hovedstolen disponeres til nærings- og/eller bedriftsutviklingstiltak med krav om tilbakeføring. Styret i SUNS har ansvaret for å forvalte KOMP-midlene og Sunndalsfondet.

Status per 31.12.17:

n	
Sunndalsfondet øremerket	10 mill NOK
Todalsfjordsambandet - Herav EK-bevis i Sunndal Sparebank 2,421 mill.	
Sunndalsfondet, ikke øremerket	1,790 mill NOK
Renteinntekter – akkumulert	0,869 mill NOK
SUM	12,659 mill NOK

Styret i SUNS har vedtatt å bevilge inntil 3,33 mill kr til planarbeid for å framskynde realiseringa av Todalsfjordprosjektet. Dette basert på en 3-delt finansieringsmodell av et samla kostnadsestimat på 10 mill kr, fordelt med 1/3 på Møre og Romsdal fylkeskommune, 1/3 KOMP-midler fra Sunndal og 1/3 KOMP-midler fra Surnadal. Planarbeidet skal utføres av Statens Vegvesen på vegne av fylkeskommunen som vegeier.

3. Prosjekt

SUNS har bred erfaring innen utvikling, ledelse og drift av prosjekter og samarbeidstiltak for næringsutvikling i Sunndal. Prosjektene utføres i egen regi, sammen med samarbeidspartnere, eller på oppdrag fra eksterne aktører.

Oversikt over de prosjektene SUNS har vært involvert i 2017/18.

SuSu-programmet

Prosjekteier: Sunndal og Surnadal kommuner

Utfører: SUNS+Surnadal kommune, avd utvikling/næring

Finansiering: Kommunene, M&R fk og lokalt næringsliv

Varighet: 2014 – 2017

Videreført: 2018 - 2021

I 2013 vedtok kommunestyrene i Sunndal og Surnadal en avtale for samarbeid om næringsutvikling for perioden 2014-17 gjennom det såkalte SuSu-Programmet. I 2018 er det vedtatt å videreføre programmet i fire nye år, for perioden 2018-21.

Tiltak innen innsatsområdene «Bedriftsrettede tiltak» og «Vekstimpuls Todalsfjordprosjektet» skal bygge opp under visjonen om en døgnåpen region i vekst.

Avtaleparter og hovedbidragsytere er Sunndal og Surnadal kommuner. Møre og Romsdal fylkeskommune støtter programmet økonomisk og deltar som observatør.

Et styre på 8 personer leder arbeidet; 2 politikere og 2 fra næringslivet i hver kommune. SUNS og næringsavdelinga i Surnadal kommune utfører programarbeidet.

Entreprenørskap og rekruttering, inkl. Idéfestivalen

Prosjekteier: Skolene, lokalt næringsliv og SUNS

Utfører: SUNS

Finansiering: Renter KOMP, SUNS, Su kommune og lokalt næringsliv

Varighet: 2014 – 2017

Videreført: 2018 - 2021

Entreprenørskapsarbeidet i Sunndal har pågått siden 2006. De siste fire årene (2014-2017) har arbeidet vært drevet gjennom prosjektet «Entreprenørskap og rekruttering», organisert i et tredelt partnerskap mellom:

- Næringslivet / lokalt næringsliv (Sunndal Næringsforening)
- Skolene / grunnskoler og barnehager (Sunndal kommune), videregående skole (Møre og Romsdal fylkeskommune)
- SUNS / samarbeidsarena kommune/næringsliv, koordinator og prosjektgjennomfører

Arbeidet har vært utført innen rammene av den nasjonale entreprenørsatsinga i regi av organisasjonen Ungt Entreprenørskap (UE).

Aktiviteter, ansvar og tidsplan er organisert i et felles årshjul, der både barnehagene, grunnskolen, Sunndal videregående skole og Sunndal voksenopplæring inngår.

Prosjekt Øvre Sunndal, infotiltak og rekruttering

Prosjekteier: Gjøra Bygdeutvikling (GBU) – SUNS
Utfører: GBU og SUNS v/bygdeutvikler i engasjement
Finansiering: Miljødirektoratet, Fylkesmannen, SUNS, Su kommune + egenfinans/innsats
Varighet: 3-årig 2016 – 2018

Gjøra Bygdeutvikling (GBU) står bak Prosjekt Øvre Sunndal. Fra april 2016 ble bygdeutvikler Egil Thorsen ansatt i en engasjementsstilling knyttet til prosjektet. SUNS er arbeidsgiver for stillingen og har ansvar for økonomien i prosjektet.

Drift i 2016 ble gjennomført iht. prosjektplan og -budsjett. Driften i 2017 var noe underfinansiert. Fra oktober 2017 har hovedfokuset vært på arbeid med infosenter for laks/ørret i Sunndalsporten. Dette ble åpnet 01.06.18. Miljødirektoratet har vært en sentral medspiller for å få etablert senteret.

Prosjektet er et samarbeid mellom GBU (prosjekteier), Miljødirektoratet, Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Sunndal kommune og SUNS.

Sunndalskonferansen

Prosjekteier: SNF, SUNS og Sunndal Sparebank
Utfører: Prosjektgruppe + SUNS
Finansiering: Prosjektfinansiering + egeninntekt
Varighet: 2016 – 2018

Etablert i 2010 som del av «Sunndal 2013», i et samarbeid mellom Sunndal Næringsforening, Sunndal Sparebank og SUNS. Konferansen gjennomføres i tilknytning til spilleperioden for musikkspillet om «Lady Arbuthnott».

Samarbeidet er gjennomført i tråd med en 3-årig avtale mellom eierne fra 2016, inkludert to næringspriser: Storskrynten og Årets gründer.

Newtonsenter

Prosjekteier: Hydro, Sunndal kommune m.fl.
Utfører: SUNS
Finansiering: Sunndal kommune
Varighet: 2017 – 2018

På oppdrag fra Sunndal kommune har en styringsgruppe med representanter fra Sunndal

kommune, Hydro, Statkraft, Statnett og Sunndal vidaregåande skole arbeidet for å få etablert et Newtonsenter i Sunndal. SUNS har utført prosjektledelsen.

I tråd med forprosjektet framlagt av styringsgruppa i juni 2018 signerte Hydro og Sunndal kommune en avtale om å etablere et Newtonsenter lokalisert i det gamle laboratoriebygget ved Hydro. Kommunen, fylkeskommunen, banker og flere bedrifter har gitt tilsagn om å bidra til å finansiere etableringa av senteret, som planlegges åpnet i 2019.

Reiseliv, handel og kultur

Prosjekteier: Prosjektgruppe + SUNS

Utfører: Prosjektgruppe + SUNS

Finansiering: Prosjektfinansiering + egeninntekt

Varighet: 2017

Videreføres: 2018

Oppfølging av satsing i Næringsplana: Byutvikling Sunndalsøra. Samarbeid om ny felles satsing på Handel-Reiseliv-Kultur. Prosjektet har vært gjennomført som en pilot i 2017 med eget sommermagasin og felles aktiviteter, og i nært samarbeid med Sunndal kommune. Satsinga videreføres i 2018, da det også skal utarbeides en strategi for videre reiselivssatsing i Sunndal.

4. Strategi

NÆRINGSPLAN 2015 – 2020

Hoveddrømmene for Sunndal Næringssselskap AS (SUNS) sin virksomhet er fastlagt i gjeldende næringsplan for Sunndal kommune 2015 – 2020, vedtatt av Sunndal kommunestyre 02.09.15. I vedtaket heter det:

Sunndal næringssselskaps rolle som koordinerende ledd for alt bedriftsrettet næringsutviklingsarbeid i Sunndal videreføres i perioden. Det bevilges inntil kr 1 500 000 i grunnfinansiering av Sunndal næringssselskap og inntil kr 1 000 000 til tilskuddsmidler til næringsformål disponert av næringssselskapet per år i planperioden. Midlene finansieres innenfor næringsfondets rammer som tidligere.

Næringsplanen beskriver videre fem prioriterte satsinger for planperioden, og en årlig ramme på 2 mill kr til gjennomføring av tiltak innen disse satsingsområdene:

- Byutvikling
- Kompetanse for framtida
- Akvakultur og teknologiutvikling
- Offentlig gründerskap
- Utvikling av aluminiumsindustrien i Sunndal

En årlig bevilgning til nevnte satsinger er så langt ikke gitt, men det er prosjektbasert aktivitet i gang innen flere av satsingsområdene. Jfr. kap. 3 Prosjekt

BESTILLINGSDOKUMENT

I tråd med kommunestyrets vedtak ifbm forvaltningsrevisjonsrapporten om næringsarbeidet i Sunndal kommune (2014) er det utarbeidet et dokument som beskriver hvilke oppgaver SUNS skal utføre for de midlene som kommunen overfører til selskapet. Bestillingsdokument ble godkjent av Sunndal kommunestyre i møte 15.06.16.

STRATEGIPLAN FOR SUNS

Styret utarbeidet i 2016 en egen strategiplan for SUNS 2016-2020 som bygger på næringsplanen, vedtatt av kommunestyret i 2015.

5. Næringseiendom

ORGANISERING

Eiere av Sunndal Næringseiendom AS (SNE) er Hydro 37%, Sunndal kommune 36% og SIVA Eiendom Holding 27%. Selskapets virkeområde er næringseiendom. Selskapet er basert på kommersielle vilkår.

SNE kan selv oppføre og eie næringsbygg eller delta i næringseiendomsprosjekter sammen med andre.

SNE kjøper administrative ressurser fra SUNS til daglig ledelse og forretningsførsel av SNE og de to heleide datterselskapene Mongstu Eiendom AS og Sjølseng Eiendom AS.

SUNNDAL NÆRINGSPARK

Sunndal Næringspark er næringsarealene nord for Fv 62 mellom Driva og Litldalselva. SNE eier, utvikler og forvalter ikke-utbygde tomter i Næringsparken regulert til næringsformål.

I perioden 2011 – 2014 ble næringsarealene nord for Industriveien oppfylt ved bruk av masser fra Oppdølsstrandtunnelen, i tråd med avtaler mellom Hydro, kommunen, Statens

Vegvesen og SNE.

Næringsarealene i Næringsparken er regulert til «industri», unntatt arealene sør for Industrivegen og nærmest sentrum som er regulert til «forretning/kontor/industri».

6. Økonomi

OMSETNING OG RESULTAT

Omsetningen i 2017 kom på 20 mill kr. Næringslivets egeninnsats i SuSu-Programmet utgjør 3,9 mill av omsetningen.

SUNS fikk et underskudd i driften på kr 238.927. Engangskostnader til nye nettsider og redusert prosjektaktivitet er noe av forklaringen. Underskuddet foreslås dekt av egenkapitalen.

Selskapet har en egenkapitalgrad på 43%. Sunndalsfondet (KOMP-midler) er da holdt utenom.

SALG AV TJENESTER

Samlet administrasjonsinntekt / salg av tjenester kom på kr. 4 386 167.

SUNS har utført tjenester innen prosjektledelse, -drift og -regnskap i prosjekter der SUNS er delaktig. Videre utført daglig ledelse og regnskap for SNE og SNEs to datterselskap, samt utført tjenester for Aura Næringshage AS, Sunndal Næringsforening m.fl.

PROSJEKTRELATERTE INNTEKTER

Samlet prosjektrelaterede inntekter kom på 13 mill. kr.

Det største enkeltprosjektet har vært SuSu-programmet som utgjorde en omsetning på 8,9 mill. kr inkl. egeninnsats.

UTBYTTE

I 2013 inviterte Sunndal Sparebank til å kjøpe egenkapitalbevis i banken, noe SUNS og flere andre aktører i lokalt næringsliv valgte å gjøre. Ved en ny invitasjon i 2017 besluttet SUNS å kjøpe flere egenkapitalbevis. Egenkapitalbevisene har gitt SUNS utbytte godt over gjeldende rentenivå.

HØY AKTIVITET OG GOD DRIFT

Budsjettmessig styres SUNS mot et årsresultat på «null-pluss». Overskudd i driften fra

tidligere år er tilført egenkapitalen. Til tross for driftsunderskuddet karakteriseres driften av selskapet også i 2017 ved høy aktivitet og god drift. Kompetente og engasjerte medarbeidere er en forutsetning for SUNS sitt høye aktivitetsnivå.

NØKKELTALL

Samlet omsetning 2017

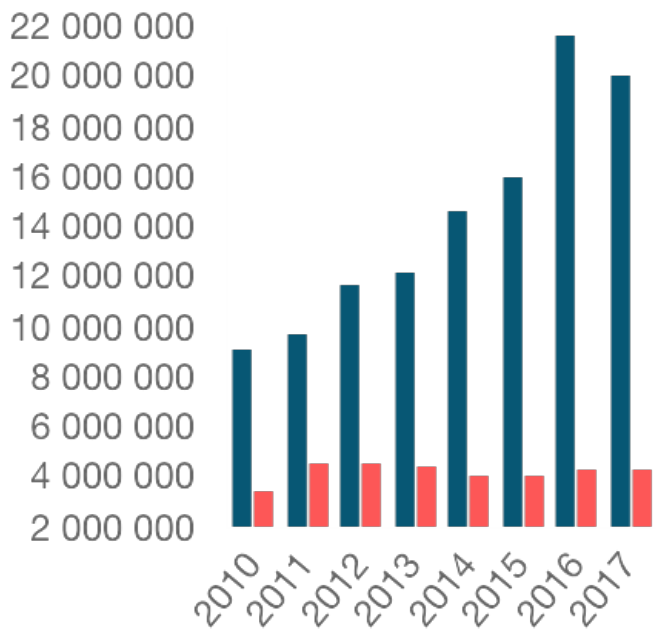
20,0 mill.

Inntekter 2017

- Salg av tjenester
- Driftstilskudd fra Sunndal kommune
- Tilskuddsmidler Næringsfondet inkl hoppid
- SuSu-Programmet Tilskudd
- SuSu-Programmet Egeninnsats
- Prosjektrelaterte inntekter

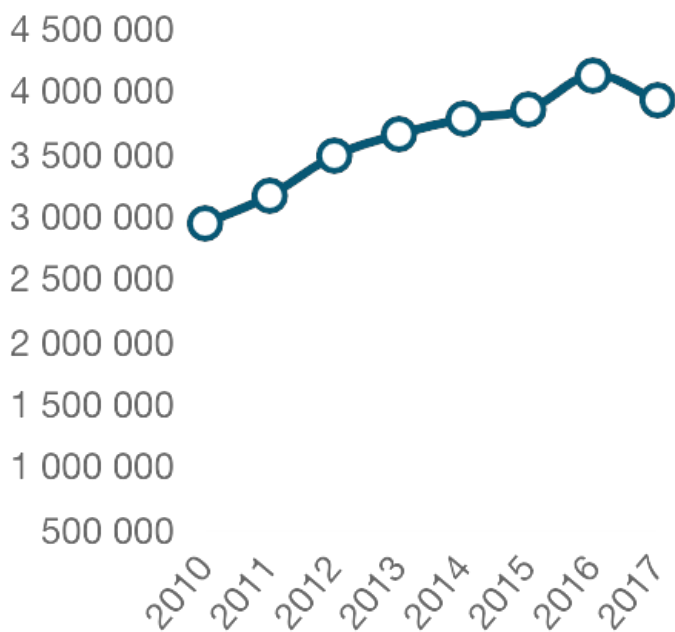
Økonomisk utvikling

○ Driftsinntekt

○ Herav bevilgning fra Sunndal kommune

Egenkapitalutvikling

○ Egenkapital

7. Framtid

Den nye kommuneplanen slår fast at SUNS sin rolle i næringsarbeidet i Sunndal skal videreføres, og den nye næringsplanen 2015-2020 angir retning og rammer for arbeidsområder der SUNS fortsatt skal spille en aktiv rolle som utviklingsaktør.

Årsregnskapet for 2017 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Styret bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Styret er godt fornøyd med stilling og resultat.

Sundalsøra 31.12.2017 / 23.04.18

Ståle Refstie, styreleder

Tove Hundseth

Torstein Ottem, nestleder

Britt Flo

Bergvein Brøske

Éivind Torvik

Per Helge Malvik / daglig leder

8. Årsregnskap

Årsregnskapet kan lastes ned i sin helhet herfra ved å klikke på nedlastingsikonet (pil med strek under).